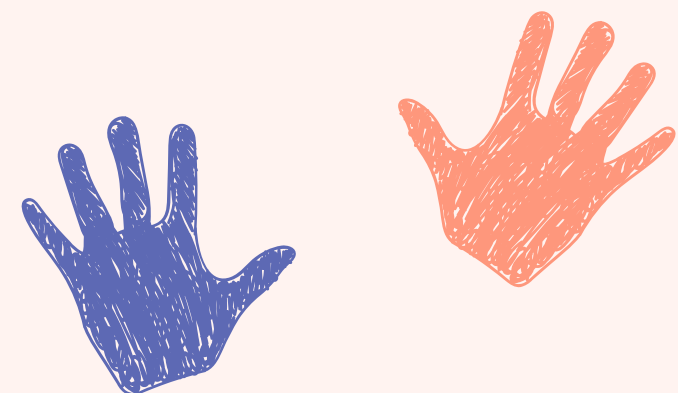
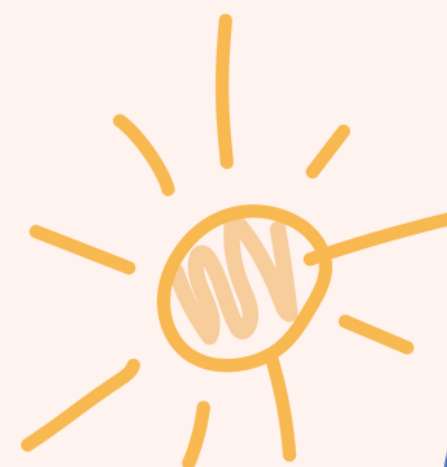

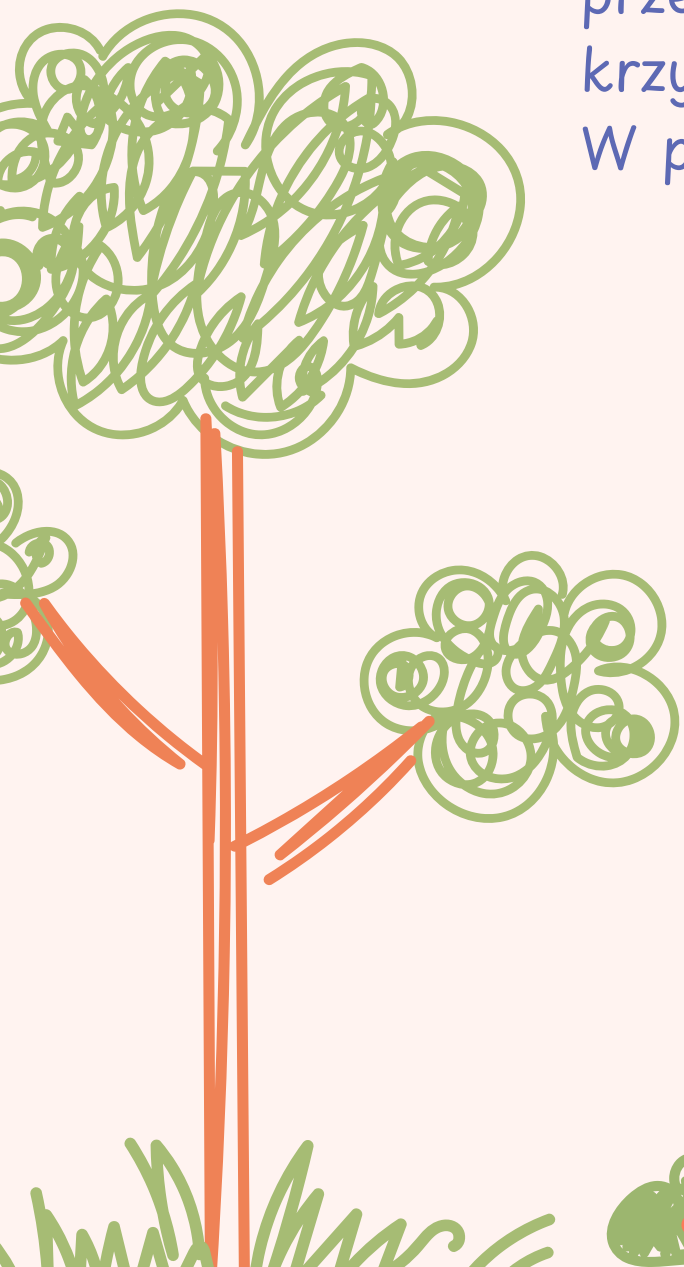
ZAMIAST KLAPSA
- czyli jak się zatrzymać
i z szacunkiem pokazać granicę.
Materiały dla rodziców.

Cel prezentacji

Celem prezentacji jest budowanie świadomości rodziców. Krzywdzenie dzieci może przybierać różne formy. Zachęcamy do zapoznania się/przypomnienia prezentacji dotyczącej standardów Ochrony Małoletnich w naszej placówce, gdzie przedstawione i krótko opisane zostały różne formy krzywdzenia dzieci.

W poniższych treściach skupimy się na przemocy fizycznej.

Prezentacja nie ma za zadanie oceniać ani krytykować rodziców:

– jesteście takimi rodzicami, jakimi potraficie być, za każdym zachowaniem zapewne stoją powody: bezsilność, przekonanie, że to skuteczna metoda, brak wiedzy, zmęczenie, presja czasu i inne.

Stosując szeroko rozumiane klapsy, rodzice kierują się bardzo konkretnymi przekonaniem oraz mają swoje motywacje, aby korzystać z takich metod. Podobnie jest z dziećmi – one również podejmują różne kontrowersyjne dla dorosłych działania ze względu na ważne dla siebie powody (np. biją albo niszczą zabawkę). Sednem jest tutaj zrozumienie tych powodów (choć nie usprawiedliwianie ich) i zastanowienie się jak można inaczej reagować.

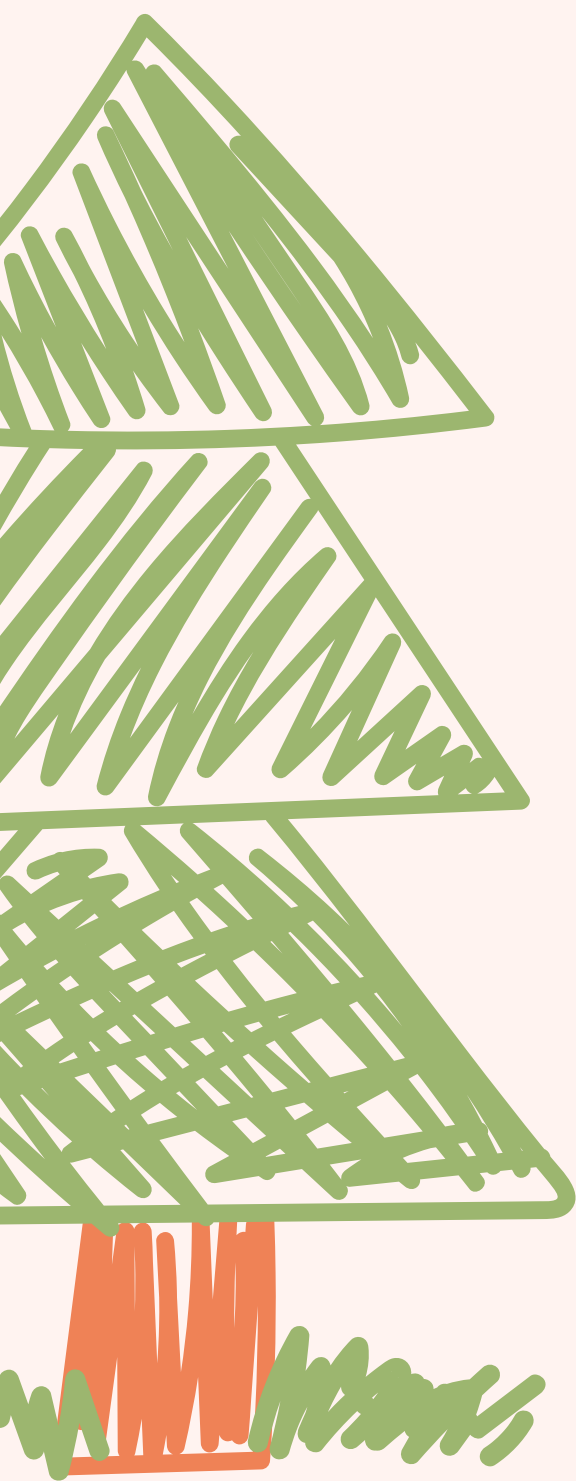
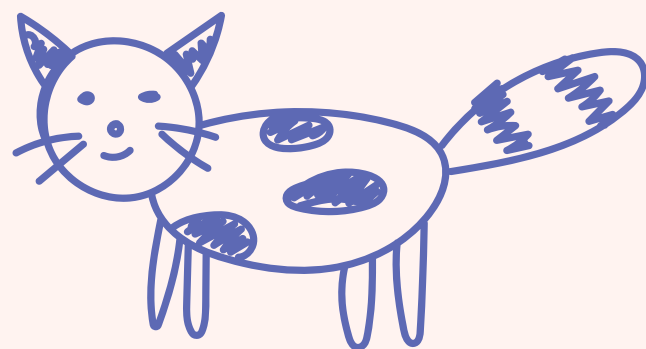
Trochę teorii

Krzywdzeniem dziecka nazywamy intencjonalne akty, zachowania (bądź ich brak), które powodują, bądź mogą spowodować szkody dla dobra, rozwoju, czy zdrowia dziecka.

Z powyższej definicji wynika, że kary fizyczne, w tym także klapsy, są formą krzywdzenia dziecka: powodują ból fizyczny i cierpienie psychiczne. W Polsce systematycznie wzrasta odsetek przeciwników karania fizycznego dzieci.

W 2022 roku ponad połowa (59%) badanych uznała, że bicie dzieci jako kara nigdy nie powinno być stosowane.

Prawo w Polsce

Warto zapoznać się z przepisami prawnymi dotyczącymi zakazu stosowania kar fizycznych i przemocy.

Konstytucja RP:

Art. 40. Nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych.

Art. 41. ust. 1 Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie.

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.:

Art. 3. 2. Państwa-Strony działają na rzecz zapewnienia dziecku ochrony i opieki w takim stopniu, w jakim jest to niezbędne dla jego dobra, biorąc pod uwagę prawa i obowiązki jego rodziców, opiekunów prawnych lub innych osób prawnie za nie odpowiedzialnych, i w tym celu będą podejmowały wszelkie właściwe kroki ustawodawcze oraz administracyjne.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy:

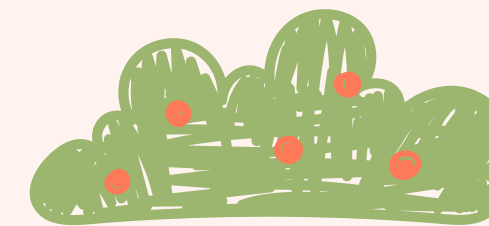
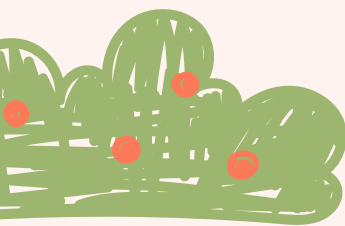
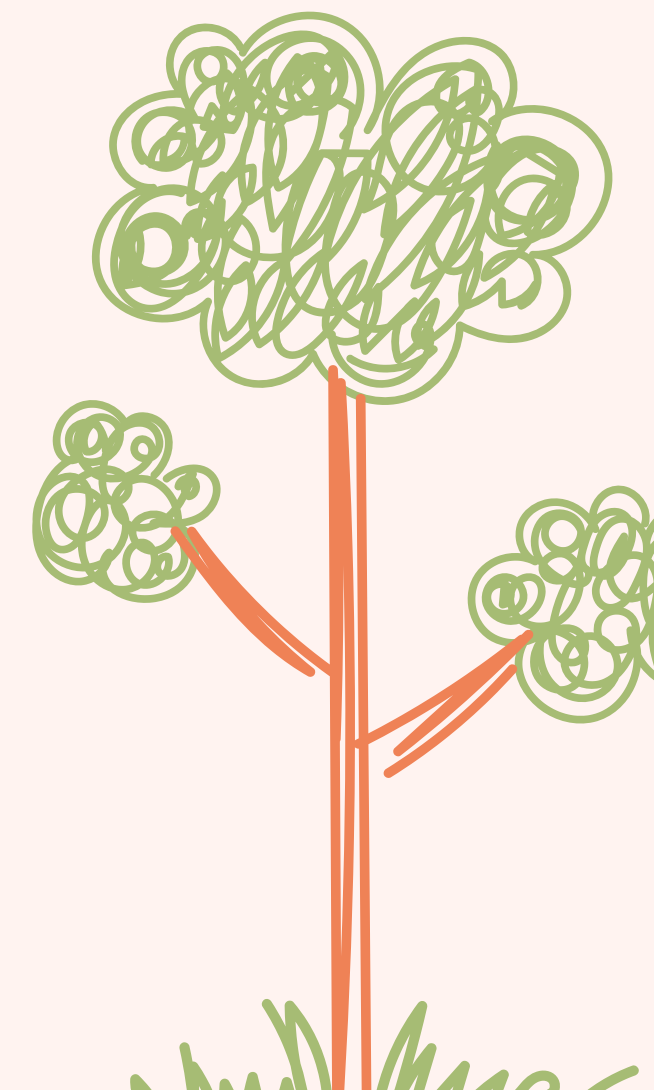
Art. 96: Rodzice wychowują dziecko pozostające pod ich władzą rodzicielską i kierują nim. Obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa odpowiednio do jego uzdolnień.

Art. 96.1: „Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych”

Kodeks karny:

Art. 217: § 1. Kto uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność cielesną, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

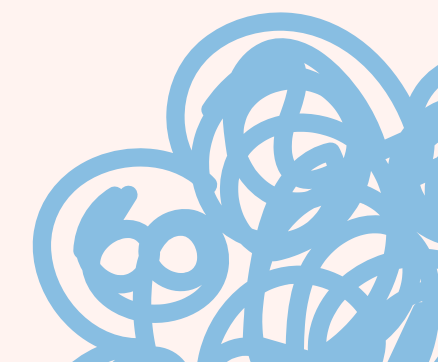
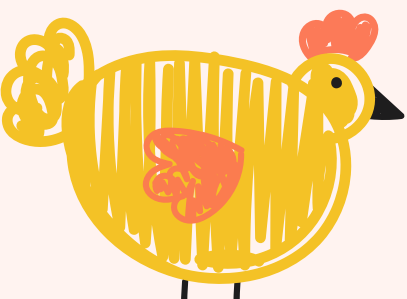
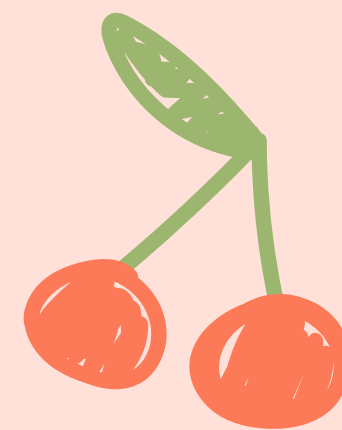
Art. 207: § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Kary fizyczne, pozornie, wydają się rodzicowi skuteczne. Przestraszone dziecko stara się unikać, przy rodzicu, zachowania za które dostaje lanie czy karę. Jednak klaps, tak jak inne formy przemocy nie uczy dziecka jak postępować. Klaps jest rodzajem „czarnej pedagogiki”, która:

- uczy dziecko, że przemoc jest dozwolona w kontaktach międzyludzkich i w ten sposób można załatwiać różne życiowe sprawy,
- pokazuje dziecku, że silniejszy ma rację i nie liczy się mądrość tylko siła fizyczna,
- sprawia, że dziecko nie uczy się szacunku do rodziców, tylko strachu przed nimi,
- pogarsza więź z rodzicami i rzutuje na relacje z innymi; jeśli więź dziecka z rodzicem nie opiera się na poczuciu bezpieczeństwa oraz wzajemnym szacunku, to dziecko w swym dorosłym życiu będzie budować swoje relacje z innymi na zasadach, jakich nauczyło się od rodziców: na strachu i wykorzystywaniu przewagi fizycznej, nie szacunku,
- sprawia, że dziecko kontroluje swoje zachowanie wtedy, gdy dorosły jest w pobliżu, a gdy go nie ma, robi, co chce,
- daje dziecku informację o przedmiotowym traktowaniu (rodzic naruszając naturalną granicę ciała dziecka, pokazuje mu, że to obszar, który można łatwo naruszać, bez liczenia się ze zdaniem dziecka),
- dziecko nabywa przekonania, że ukochana osoba może zadawać ból. Bijąc dzieci, uczy się je, że załatwianie spraw z użyciem przemocy jest dozwolone. Tak wyedukowany maluch może potem odwzorowywać zachowania rodzica i w sytuacjach konfliktowych też bić słabszych, np. kolegów na podwórku. Albo może wyrosnąć na osobę uległą, podatną na narzucanie mu woli przez innych ludzi. Klaps poniża (dziecko musi uznać przewagę silniejszego dorosłego), a poniżane dziecko traci wiarę we własne możliwości.

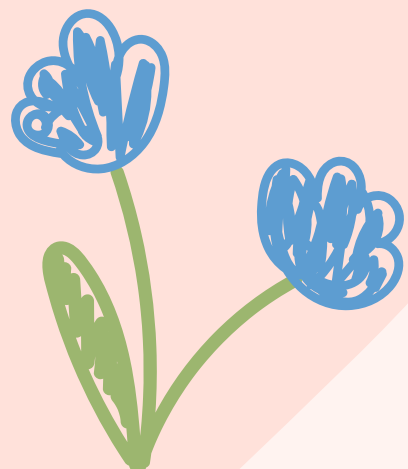

Cechy dobrej komunikacji:

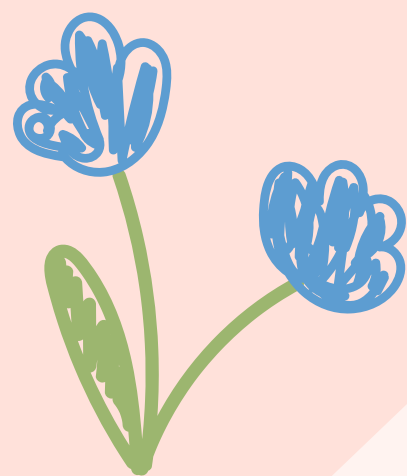
- Utrzymuj kontakt wzrokowy: schyl się do poziomu małego dziecka lub kucnij. Patrz w jego oczy, zarówno gdy do niego mówisz, jak i wtedy, gdy ono mówi do ciebie.
- Znajdź czas: kiedy rozmawiasz z dzieckiem, koncentruj się tylko na tym. Nie angażuj się w inne zajęcia, ale też przerwij te aktualnie wykonywane. Jeżeli nie masz czasu na rozmowę z dzieckiem, powiedz mu o tym. Lepiej odłożyć rozmowę niż być w niej równoległe do innych zajęć.
- Bądź w bliskim kontakcie: zwróć się całym ciałem w kierunku dziecka: odwróć się do niego, podejdź bliżej, usiądź obok, kucnij- tak by znajdować się na jego poziomie.
- Mów zrozumiale: to, co mówisz do dziecka, musi być dostosowane do jego wieku (zrozumiały język zarówno pod względem doboru słów, jak i stylu), a ton twojego głosu powinien być adekwatny do przekazywanego komunikatu.
- Bądź konkretna/-y. Unikaj uogólnień typu „zawsze”, „nigdy”: Kiedy oczekujesz, że dziecko będzie się zachowywało grzecznie w przedszkolu, zamiast mówienia: „Zawsze jesteś niegrzeczny”, wyrażaj się konkretnie, powiedz np.: „Chcę, żebyś w przedszkolu słuchał pani i wykonywał jej polecenia”.

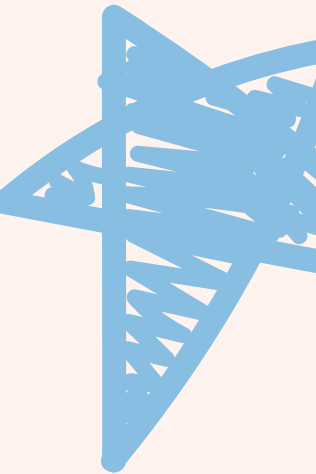
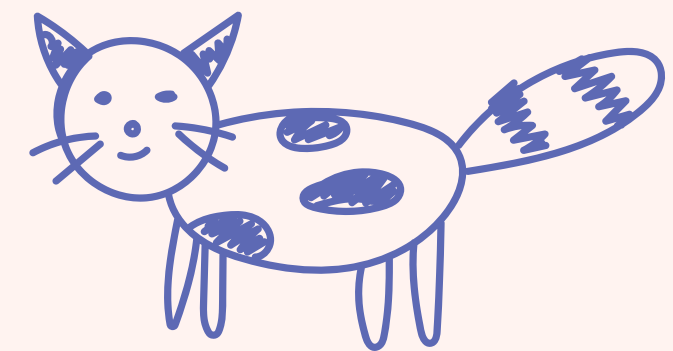
Cechy dobrej komunikacji:

- Zachowuj spójność między tym, co mówisz, z tym, jak to robisz: jeśli mówisz do dziecka: „Przestań mnie bić”, to postaraj się, by twoja mina była przy tym poważna, stanowcza, a postawa ciała sugerowała, że nie masz ochoty na kontakt, dopóki maluch nie przestanie. Możesz się odsunąć z zasięgu jego ciosów. Możesz też wyrażać się poprzez gesty (akceptujące lub dezaprobujące), wyraz twarzy, miny, uśmiechy, marszczenie brwi czy postawę ciała. Przekazując dany komunikat, zadbaj o to, by to, co mówisz, było zgodne z tym, jak to mówisz i jak w danym momencie wyglądasz.
- Zachęcaj do wypowiedzenia się, zamiast przerywania i dopowiadania: stosuj formy typu „mhm”, „aha”, „powiedz o tym coś więcej”.
- Zadawaj pytania: jeśli nie masz jasności, czy dziecko zrozumiało twój komunikat, dopytuj, sprawdzaj, czy rozumie. Jeżeli chcesz sprawdzić, czy dobrze zrozumiałaś/-eś komunikat dziecka, możesz powtarzać innymi słowami to, co do ciebie powiedziało, i poczekać, czy potwierdzi.
- Akceptuj: Traktuj poważnie to, co mówi do ciebie dziecko, nie wyśmiewaj go, nigdy nie bagatelizuj jego problemu. Pokazujesz mu w ten sposób, że szanujesz co do ciebie mówi i tym samym uczysz go, żeby szanowało to, co ty mówisz do niego.

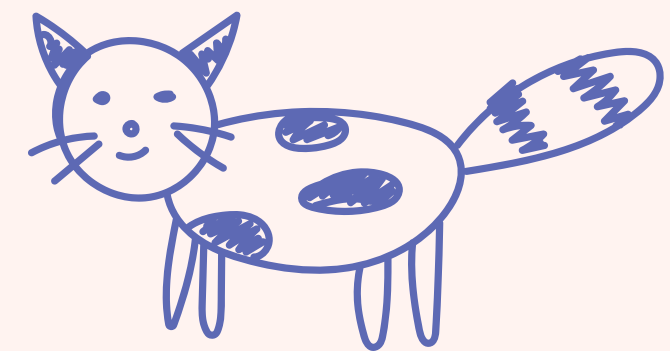
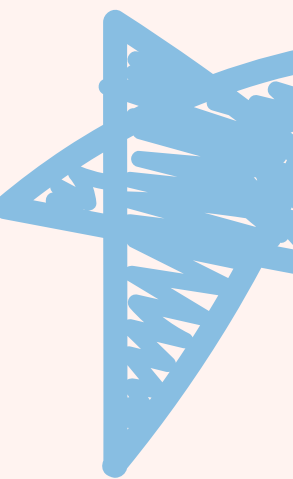
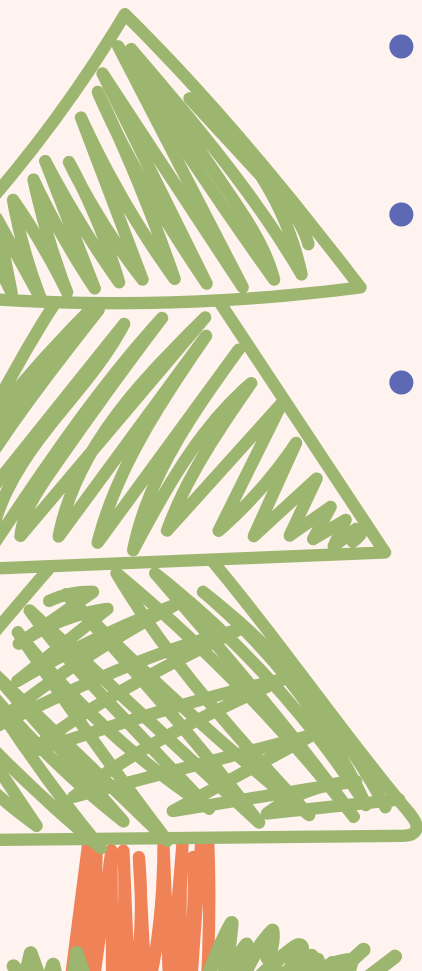
Sposoby na wprowadzanie zasad

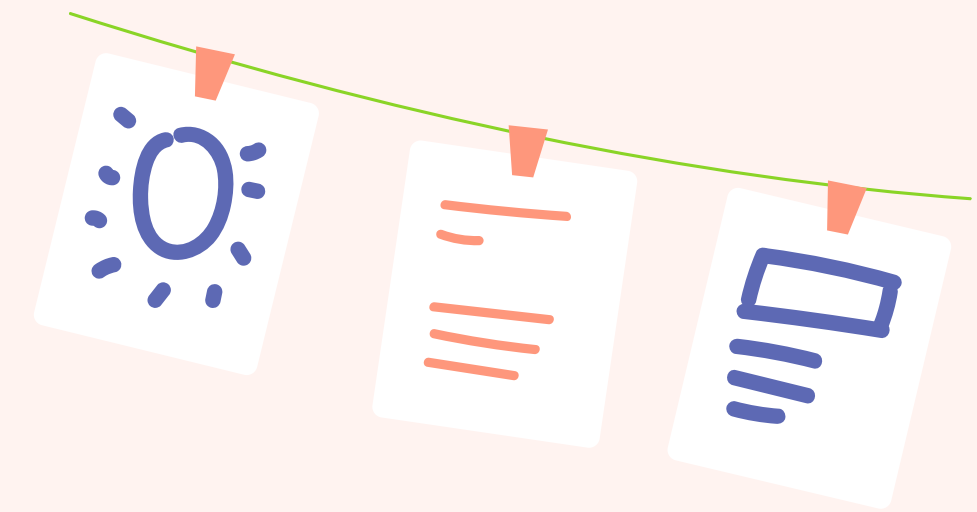
- Modelowanie: pokażę ci, jak umyć ręczki przed kolacją. Zobacz: najpierw podwijam rękawy. Potem odkręcam ciepłą wodę, namydlam ręce pachnącym mydłem i myję, myję, myję... Teraz zakręcam kran i wycieram ręczki o błękitny ręcznik. Spróbujesz sam?
- Dawanie dziecku wyboru: wolisz pozbierać zabawki przed kolacją czy po niej?
- Przedstawianie problemu (bez wskazywania winnego): zamiast mówienia: Znowu nie posprzątałeś kredki ze stołu, powiedz: „Nie mogę podać obiadu, dopóki kredki będą porozrzucane na stole”.
- Udzielanie informacji: zamiast mówienia: „Nie skacz po kanapie”, powiedz: „Kanapa nie jest od skakania, skakanie może ją zniszczyć”.
- Wskazywanie alternatywy: kanapa nie jest od skakania, poskacz sobie w pokoju na podłodze.
- Wyrażanie oczekiwania jednym słowem albo gestem: Zamiast mówienia: „Znowu nie włożyłaś kapci”, powiedz: „Kapcie!”.

Sposoby na wprowadzanie zasad

- Opisywanie uczuć za pomocą komunikatu „ja”: to sposób przekazywania informacji o tym, jak odbierasz zachowanie dziecka. Komunikat ten oddaje odczucia w stosunku do konkretnych zachowań, nie stanowi jednak oceny osoby, jest więc mniej zagrażający, a zatem – bardziej możliwy do przyjęcia. Składa się z trzech części: ja czuję... (jestem)...kiedy ty... (wskazujemy na konkretne zachowanie drugiej osoby) ...ponieważ... (opisujemy, jaki wpływ ma to na nas, dlaczego wywołuje takie emocje). Przykład: Złoszczę się, kiedy mnie ciągniesz za włosy, ponieważ mnie to boli.
- Zostawianie liścika (dla młodszych dzieci może być rysunkowy): Zamiast mówienia: Znowu nie umyłeś rączek, zostaw przy mydelniczce liścik/rysunek z napisem: Uwielbiam Twój dotyk! – Twoje mydło :).
- Wykorzystywanie poczucia humoru: Ojej, twoja czapka ma wielki, czerwony pompon! Wygląda jak pomidor. Każdy chciałby mieć taką pomidorową czapkę na głowie!
- Wzmacnianie zachowań (chwalenie, nie ocenianie): Bardzo się cieszę, że sama pozbierałaś wszystkie kredki do pudełka!
- Unikanie słowa „NIE”: Zamiast mówienia: „Nie wylej soku z kubka!”, powiedz: „Trzymaj kubeczek z sokiem obiema rączkami”.

**Pamiętaj, wszystko zależy od nas- dorosłych.
To my mamy największy wpływ na rozwój
naszych dzieci.**

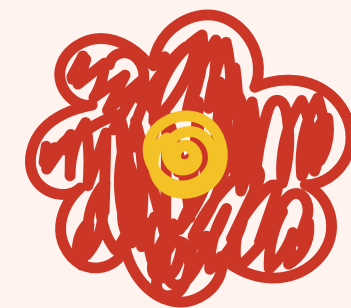
♥ Dobre dzieciństwo daje dziecku moc!

♥ Przemoc odbiera dziecku moc!

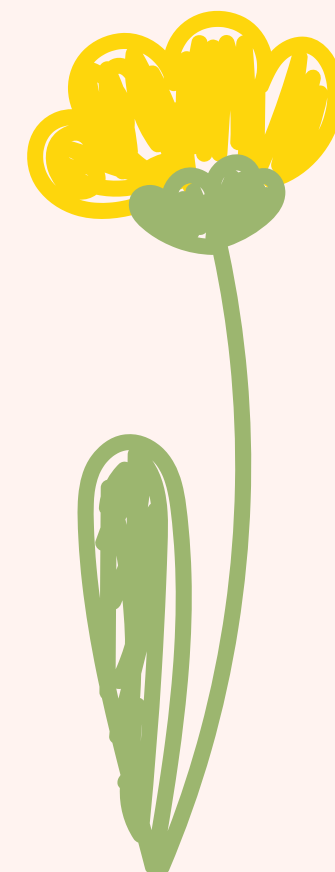
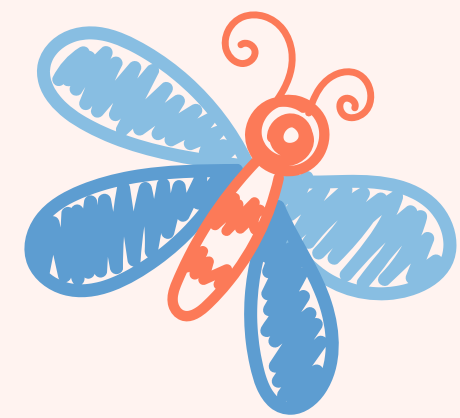
♥ Pomoc przywraca dziecku moc!

♥ Wspieraj dzieciństwo mocy bez przemocy

"Nie ma dzieci- są ludzie." Janusz Korczak

Dziękuję, że wytrwałaś/-eś do końca prezentacji,
Magdalena Urbańska

Materiał powstał przy użyciu zasobów kampanii "Dzieciństwo bez przemocy".